

Posudek bakalářské práce Barbory Myškové Granitické pegmatity

Předkládaná práce má 21 stran, s tabulkami a obrázky v textu. Je přehledně členěna, s dobrou grafickou úpravou.

Text práce se vyznačuje logickou stavbou a přirozeným členěním do kapitol a vhodně v kostce prezentuje tak široké téma, jakým žulové pegmatity jsou. V této rovině lze autorku vcelku i pochválit.

Při bližším pohledu však text trpí citelnými nedostatky. Nejvýznamnější z nich celkem jednoznačně vyplývají z překladu anglického textu, při němž se autorce podařilo zplodit některé věty, které se pohybují na hranici srozumitelnosti, popřípadě ji i překračují. Plně chápu, že originál nemusí být jednoduchý a při překladu nemusí být snadné zvolit vhodná slova a výrazy, nicméně by mělo být samozřejmostí, že přeloženou nebo přeloženou a volněji převedenou větu si autor po sobě přečte a zamyslí se, zda vůbec dává nějaký smysl.

Další chyby v textu už lze jednoznačně považovat za zcela zbytečné. Patří mezi ně samozřejmě překlepy; na řadu z nich by stačilo zapnout textový editor, popřípadě se důkladněji věnovat tomu, co vyhledal. Na to další by bylo potřeba práci po sobě důkladně přečíst. To by odhalilo aspoň větší část prohřešků proti českému jazyku, mezi nimiž významné místo zaujímají věty, které mají podmět v jednotném čísle a přísudek v množném a naopak. Řadu připomínek k češtině jsem vyznačil přímo v exempláři, který jsem měl k dispozici.

Prospěla by také větší jednotnost v nomenklatuře (užíváte střídavě muskovitový i muskovitický) i v pravopisu (máte masiv i masív) a také v odkazech na obrázky a tabulky (jednou s velkým, jindy s malým písmenem).

Poslední připomínkou je nutnost důsledného citování. Bakalářská práce bývá především rešerší a za převzaté texty není nijak třeba se stydět. Ideálním případem je text, z něž lze nejen poznat, odkud je citováno, ale i v jakém rozsahu. Vážnému zájemci by to taky usnadnilo dohledání anglických originálů apod. Odkazy v textu by měly být úplné, tj. nelze zmínit jenom Londona nebo autora Černého bez udání roku publikace.

K některým případům konkrétněji:

Poděkování – Také bych mu ráda poděkovala za rady a cenné připomínky k textu, **jenž** mi poskytoval... Takže Vám poskytl celý text?

5 – chybí odkaz na Londona

6 – To je ukázka výše zmíněného: Vyšší viskozita granitického likvidu brání důležitému rozšíření jádrových krystalům, jako důkaz dlouhé inkubace před prudkým začátkem krystalizace v silikátových taveninách. Vyšší viskozita těchto grafitických likvidů také zabraňuje reinkorporaci vyřazených prvků zpět do taveniny a tak vytváří pravděpodobnější hraniční vrstvu formace. Brrr!

6 - ... fluxační – **tavitelné** složky. Patří k nim voda, B, F a P. – Tavitelné lze roztavit. Tavení vody bych rád viděl. O větu dále totéž, jinak máte správně tavidla.

6 – správně miarolitické

7 – Reprodukovaná tabulka je v češtině, takže je jasné, že není ani z práce Černého ani Wiseho, které máte v záhlaví a které jsou v angličtině, jinými slovy není citován zdroj. (Přesněji řečeno, u Wiseho se lze jen domnívat, protože odkazovaná práce není uvedena v přehledu použité literatury.)

8 – Co je minerál mosazit?

8 - ... Tyto pegmatity se nacházejí v Běstvině, Spačice, Starkoš (správně Starkoč) u Čáslavi a Vémyslice u Moravského Krumlova, dále pak okolí Kutné Hory. Báječné skloňování. Je to i jinde, kde máte podobné výčty.

8 – Jsou to nepravidelná tělesa s čočkami a žilami několik cm až dm mocné, ... co si pod tím má čtenář představit?

8 – migmatitizovaných, nikoli migmatizovaných – základem je migmatit

8 – Dalšími subabysálními pegmatity jsou andalusitové. Typickým minerálem je křemen, K-živec, kyselý plagioklas, muskovit, někdy i biotit a turmalín. Proč se tedy jmenují andalusitové?

8 – Do této skupiny patří turmalinické pegmatity, **kteří jsou** v této skupině nejběžnější. Není přesně známá hloubka vzniku, a proto **ho** nemůžeme přesně zařadit, jestli patří mezi pegmatity anatektického původu – metamorfogenního, nebo **kteří jsou** magmatické a patří do třídy vzácných prvků. ... Navíc ta věta je celá příšerná.

8/9 – Orlík nad Vltavou, nebo Orlík u Humpolce, nebo jiný?

9 - ... Tyto pegmatity se většinou vyskytují... Může tvořit malá i velká tělesa... Takto ty věty nemohou na sebe navazovat.

9/10 – Není důvod psát názvy pegmatitových skupin s velkými písmeny, Mariánské Lázně by si naopak velké M zasloužily.

10 – miarolitické (ty dutiny, o kterých píšete, se označují jako miaroly)

10 – Pro tyto horniny jsou typické minerály, jako je K-živec, albit, křemen, muskovit, Li-slídy, beryl, topaz, granát, turmalín, fluorit, **zeolit** a chlorit. Buď jaký zeolit, nebo zeolity v množném čísle.

10 a dále – Lépe granity typu I, granity typu S, nebo aspoň granity I-typu a S-typu.

10 – **Čím** jsou tedy exotické frakcionované pegmatity odlišné od ostatních frakcionovaných pegmatitů?

11 – minerály REE, nikoli REE-minerály – to je anglikanismus jako s těmi S-typovými granity

12 – Chybí citace zdroje tabulky, viz poznámka ke str. 7

12 – Kap. 5 – první dva odstavce na sebe naprosto nenavazují

12 – Pokud mě paměť neklame, všechny tyto regionální jednotky se na území ČR uplatňují.

14 – To už jen tak namátkou (na těchto stránkách respektuji, že jste neměla regionální geologii, ale ten jazyk je fakt podivný): Silesikum – se objevují dva druhy pegmatitů. Jedním z nich je pravriský

z oblasti Hrubého Jeseníku, který... Když to napíšete takhle, znamená to , že je tam jeden jediný (a pokud by náhodou ano, není problém uvést přesnou lokalitu). Dál to pokračuje ve stejném duchu...

14 – Jak si představujete akcesorie aplanátu?

14 – Českokrumlovskem asi nepřekvapíte (leđa s tím malým č), ale Vratěnínsko – to už je obávám se na běžného čtenáře silné kafe... Nešlo by to geograficky upřesnit?

15 – U Českých Budějovic můžeme pozorovat pegmatitovou žílu z lomu u Rudolfova... To je tam asi pohozená někde ve škarpe...

15 – Vážně hieroglyfů?

15 – Co je minerál deficit?

16 – Žuloruda má být asi žulorula, ne?

16 – Nákří u Zlavy – to městečko se vážně jmenuje Zliva? (Myslím, že to tam je ještě někde jednou.)

17 – Jak můžete říct typ 1 inkluzí? A dále... Ukrutný anglikanismus, fuj.

18 - To není sklářský kámen, ale sklářský kmen.

18 – Pod výrobou brusů bych si představil něco jiného.

18 – Lepidolit, spodumen, amblygonit jsou nejnámější minerály, které obsahují lithium. Nachází se v lithných pegmatitech. Používá se jako přídatek do slitin hořčíku a hliníku... Tak je to o voze, nebo o koze? To se do těch slitin přihazují rovnou ty minerály? Nebo je v lithných pegmatitech ryzí lithium?

19 – Mimo jiné: Z pegmatitu se nejvíce získává živec, dále pak křemen, slídy, korund, lepidolit a spodumen, které obsahují lithium, turmalín, vzácné prvky. Není Vám na té větě něco divného?

20-21 – celá řada vynechávek a překlepů, chybí Wise (1999), ...

Vzhledem k jinak hodnotnému obsahu a s ohledem na to, že není úkolem oponenta hodnotit primárně jazyk díla, doporučuji práci Barbory Myškové k obhajobě.

V Praze, 1. 9. 2009

RNDr. Dobroslav Matějka, CSc.